

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
РеВ 16948/2023
04.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници малолетне тужиле АА из ... против тужене ББ из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији коју је у име малолетне тужиле изјавио отац ВВ путем пуномоћника МиLINE Дорић, адвоката из ..., против решења Вишег суда у Новом Саду Гж2 16/23 од 12.04.2023. године, у седници одржаној 04.10.2023. године донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ се решење Вишег суда у Новом Саду Гж2 16/23 од 12.04.2023. године и решење Основног суда у Новом Саду П2 68/2023 од 24.02.2023. године и предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду П2 68/2023 од 24.02.2023. године, одбачена је тужба малолетне тужиле за заштиту од насиља у породици коју је у њено име поднео њен отац ВВ дана 17.01.2023. године.

Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж2 16/23 од 12.04.2023. године одбачена је (као недозвољена) жалба коју је у име малолетне тужиле изјавио отац ВВ путем пуномоћника адвоката против решења Основног суда у Новом Саду П2 68/2023 од 24.02.2023. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, ревизију је у име малолетне тужиле изјавио њен отац путем пуномоћника адвоката, из свих разлога из члана 407. Закона о парничном поступку.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије, Врховни суд је нашао да је ревизија дозвољена применом члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005...6/2015) у вези са чланом 420. став 3. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), којим је прописано да је ревизија увек дозвољена против решења другостепеног суда којим се изјављена жалба одбацује и по члану 208. Породичног закона.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане одлуке није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Међутим, учињена је битна повреда поступка из члана 374. став 1. у вези члана 80. став 2. ЗПП и процесних правила из чланова 265. став 1. и 266. став 2. Породичног закона.

Побијаним решењем одбачена је жалба изјављена против првостепеног решења којим је одбачена тужба ради заштите од насиља у породици, са образложењем да је жалба недозвољена јер је изјављена од стране неовлашћеног лица у смислу члана 284. став 2. Породичног закона.

У конкретном случају, тужиља је малолетна и због тога нема пословну ни парничну способност. Њен привремени законски заступник је мајка којој је тужиља правноснажним решењем Основног суда у Новом Саду П2 1803/2021 од 24.06.2022. године поверена на самостално вршење родитељског права до правноснажног окончања тог поступка. У таквој ситуацији, отац као родитељ којем дете није поверено и који не врши родитељско право нема својство законског заступника, што значи да нема право да заступа дете у судским или другим поступцима пред надлежним државним органима. Отац је у име малолетног детета поднео тужбу против мајке са наводима да врши насиље према повереном детету чији је законски заступник.

Уколико између детета и његовог законског заступника постоје супротни интереси, што је у конкретном случају, дете тада заступа колизијски старатељ на основу члана 265. став 1. Породичног закона, а поставља га орган старатељства на основу члана 132. став 2. тачка 3. истог Закона. Штитећи интересе детета, Породични закон у члану 266. став 2. прописује обавезу суда да пази да ли је дете заступано на одговарајући начин и истовремено га обавезује да детету постави привременог заступника када није заступано на такав начин.

Према одредби члана 80. став 2. ЗПП, када суд утврди да странка нема законског заступника или да законски заступник нема посебно овлашћење кад је оно потребно, затражиће да надлежни орган старатељства постави старатеља парнично неспособном лицу или ће да предузме друге мере које су потребне да би парнично неспособна странка била правилно заступана.

Правилно су нижестепени судови закључили да у ситуацији када је малолетно дете поверено мајци на самостално вршење родитељског права, отац нема својство законског заступника. Пошто је поднета тужба ради заштите детета од насиља у породици које према наводима тужбе врши управо мајка, очигледно је да постоје супротни интереси детета и мајке као законског заступника. У таквој ситуацији дете треба да буде заступано од стране (привременог) колизијског старатеља у смислу члана 265. став 1. Породичног закона. Следом тога, у

ситуацији када је проценио да малолетна тужила као парнично неспособно лице није заступана на одговарајући начин, првостепени суд није могао да одбаци тужбу, већ је његова обавеза била да затражи од надлежног центра за социјални рад као органа старатељства да јој применом члана 132. став 2. тачка 3. Породичног закона постави колизијског старатеља ради адекватног заступања.

Зато ће првостепени суд у поновном поступку поступити по налогу из овог решења у циљу обезбеђивања да малолетна тужила буде правилно заступана.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом члана 415. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**